

Tas Latweeschu lauschu draugs.

1833. 7. April.

14ta lappa.

Tauna sinna.

No Pehterburges. Wissi Kehnini un Keiseri, ikweens pahr sawu walsti, irr nospreeduschi, ka muita jeb tullis par katu prezzi effoht ja-makfa, ko woi-eewedd walsti, woi no turrenes iswedd, un ka wissi tee zilweki bahrgi ja-sohda, kas eedrihkstahs bes muitas kahdu prezzi pahr rohbescheem west. Pahr to nu gan daschi tumschu laudis lohti brihnojahs, ne warredami saprast, kadeht waldineeki tà darra. — Warr buht, ka arri muhsu pussés daschs irr brihnojees, ka muhsu augsti zeenigs Keisers tuhlahn, kad waldischanu bija usnehmees, arri pawehleja, wehl zeetali, ne kà zittkahrt notifke, us to luukhoft, ka neweens muitas-lifikumus ne pahrkahptu. Bet kufsch gan wairs brihnosees pahr to, kad dabbu sinnah, kahds leels labbums zaur paschu to zeetaku usluukoschanu jau lihds schim wissi Kreewu walsti effoht zehles? Jo zaur to ween irr notizis, ka tannis pagahjuschòs tschetròs gaddòs pahr wissi walsti 477 jaunas pabrikes tilke ustaifitas, eeksch kurrahm wairak ne kà 55 tuhfstohsch' zilweki sawu usturru pelnija. Pehrñá gaddà ween 149 jaunas pabrikes zehlahs, kurrahm par deenu wairak ne kà 10 tuhfstohsch' strahdneeki waijadseja. Tà nu, schim gad-dam nahkoht, pahr wissi walsti jau 5599 pabrikes strahdaja, eeksch kurrahm 284 tuhfstohsch' zilweki sawu deenischku maiisi atradde. — Apdohma jel, ak zil-weks, woi kohymanni un zitti laudis gan buhtu dewuschees us to, paschá muhsu walsti tik dauds pabrikes likt usbuhweht un wissadas prezzes turpat likt facai-fiht, ja winneem buhtu bijis brihw, tahdas paschas prezzes bes muitas no zit-tahm semimehm likt atwest? — Tapehz lai mehs arri zaur to mahzamees, ka mums nahkahs saweem walbineekeem paklaufiht un ir tad winnu likkumus ne pahrkahpt, kad wehl skaidri ne saprohtam, tapehz winni mums ko usleek. Lai ne kad. ne aismirstam, ko ta Kunga Apustuls fakka: Waijaga, ka mehs tai wal-dischanai paklaufi mettamees, ne ween tahs sohdibas deht, bet arridsan tahs apsinnaschanas deht. (Reem. 13, 5.)

Mahzitaas Oberlihn labbi pratte, sawus draudses behrnus iswaizaht.

Oberliins no wissas firds tizzeja, ka pee ahrigahm leetahm arridsan Deewa svehtiba tur ween effoht, kur Deewu bihstahs un kur waldischanai un winnas no Deewa eezelteem likkumeem klausfa. No tahm starp winna atlikkuschahm grah-

matahm astrastahm jautaschanahm, ko wunsch no laika us laiku saweem draudses-behrneem pee firds likke, warr redseht, ka wunsch par tahdahm leetahm bija eerad-dis dohmaht. Mehs dohmajam, ka tas labbi buhshohst, kad saweem lassitajeem schahs jautaschanas sche leekam preefschâ:

"Woi juhs ar wissu sawu faini ikfroehdeenas Deewa-nammâ nahkat? Woi neweenu svehtdeenu neleekat aiseet bes kahdu mihlestibas-darbu darrijuschi? Woi juhs, juhs paschi, woi juhsu seewa, woi juhsu behrni semmes-ohgâs, aweeschds, bruhklenes, mihflenes woi reefstos ne effat gahjuschi, kad basnizâ bij jaect? — un ja tas irr notizzis, woi tad juhs Deewam apsohlait us preefschu to wairs nedarriht? Woi tâhs waijad sigas basnizas-drehbes preefsch fewi effat eegahdaju-schi? Woi tee, kam tâhs waijad sigas drehbes jaw irraid, no saweem pelneem ko noleek preefsch zitteem, kam drehbes woi zittas lohti waijad sigas leetas na-wa? Woi juhsu pasauligai waldischanai, woi juhsu basnizas-preefschneekem naw ko suhdseht prett jums un juhsu faini? Woi muhsu Kungu un pestitaju Jesu Kristu tik firfnigi mihlejat un gohdajat, ka paschi dsennatees, zif ween spehjat, starp saweem nahburgeem meeru usturreht un meerâ ar winneem dsih-woht, lai wissi kohpâ buhst par weenu paschu gannamu pulku, kam wunsch par gannu? Woi juhsu lohpi zitteem eedsihwotajeem skahdi seb gruhtibu nedarra? Leezeet jel to labbi wehrâ; jo zittadi paschi to meeru, ko jums buhs usturreht, sajauktu un few pascheem dauds behdu padarritu. — Woi sawus parradus at-dohdami, tahdi gohdigi un ustizzami zilweki effat, ka juhsu aisdewejeem naw prett jums jasuhds? un woi jums newarr pahrmest, ka juhs wairak us to dohmajat, fewim leekas drehbes eegahdahrt, bet ne sawus parradus atinakfaht? — Woi juhs basnizas-usraungam, skohlmeisteram, gannam, ammatneekam un zitteem tahdeem zilwekeem wissas teefas-dohschanas effat nodewuschi? Woi juhs til-tus un zellus, kur waijad sigs irr, pahrtaisait? — Woi kahdâ weetâ, kas walsti peederr, kohkus effat stahdjuschi, lai mas irr, tak ohrtik dauds, ka juhsu mah-jâs dwehseles irr, wissai walsti par labbu? Woi tohs stahdijat pehz rindehm, woi tapat ween, ka jaw daschdeen mulki darra? Woi allasch effat klah, kad draudses preefschneeks draudi sapulzina, un ja jums ne isdohdahs, klah buht, woi tad wiannam par to sinnu dohdat un pee wianna aibildinajatees? Woi juhsu behrni gohdigi skohla eet? — Woi winneem pakkal luhkojat, ka Deews to no jums prassa? — Woi arri par to gahdajat, ka malka par welti neteek fadeds-nata, un woi filtumu neleekat sust? Woi newaijad sigus funus neturrat? — Woi juhs un juhsu dehli kahdu wallas-darbu prohtat, un woi ar to darbojatees, lai jums laiks par welti nesuhd? Woi jums irr kahda uhdens dohbe, woi lai irr suhdu dohbe, kur wissu skallojamu-uhdeni saleijat? un t. j. pr.

K — dt.

Kâ laudis Wisknu-muischâ us leeldeens' lustejahs.

Muischhas laudis arri schinni gaddâ ar leelkunga palauschanu pehz Kreewu mohdes leelu schuhpoli bija ustaisijuschi paschâ fehtas widdû un ohtrâ svehtku-deenâ pehz pusseenas fahze schuhposees un dseedahrt. Leelskungs lihds ar fa-

weem weesem istabâ to dsirdejis, brihnojahs pahr to taisnu un smukku dseeda-schanu un behrnus pawaizaja, woi ne finnoht, kas laudim eemahzijis tà pehz raksteem dseedaht. Wezzakajs jaunskungs pasmehjahs un stahstija, winsch pats singi effoh isdohmajis un meldenu us tahdu wihsî rafstds lizzis, ka Mahrtinsch, Zukkums, Edde un Lihse, wissi tschetri kohpâ to warretu dseedaht. Walkar wak-farâ winni effoh bijuschi pee skohlmeistera un tas us sawu klawihri katram wehl eemahzijis, kas tam ja-dseed. Wezzam schi singe tik labbi patifke, ka abbeem jaun-fungeem un diwahm preilenehm meeru ne laide, kamehr arri winni kohpâ to nodseeda-ja. — Ez mehs arri saweem lassitajeem scho paschu singi atnessam, kam tas wirs-raksts:

Kad laudis us leeldeen' schuhpojahs, tad lai tschetri zilweki tà dseed.

Ne pahrahtri.

V. K — ch.

us leel-deen! us leel-deen! tad wif = fi lau = dis pree = za =
jahs, un ka-tris labprahf schuh-po-jahs: us leel-deen! us
Kawedams.
leel-deen!

1. Us leeldeen'! us leeldeen'!
Kad wissi landis preezajahs,
Un katris labraht schuhpojahs:
Us leeldeen'! us leeldeen'!

2. Lai schuhpo! lai schuhpo!
Tee masi gribb pee engleem kluht,
Tee leeli atkal behrni buht.
Lai schuhpo! lai schuhpo!

3. Us augschu! us augschu!
Tur mums ta ihsta mahjas - weet';
Drihs stunda nakhks, us turren' eet:
Us augschu! us augschu!

7. Us augschu! us augschu!
Bet wissi assru fehjumi
Mums auglus isdohs debbesi.
Us augschu! us augschu!

4. Nu semjup! nu semjup!
Wehl mums ta semme kohpjama,
Wehl gruhtds fweedrds ja - strahda.
Nu semjup! nu semjup!

5. Us augschu! us augschu!
Kad prahs mums stahw us debbesi,
Kad wissi darbi weeglaki.
Us augschu! us augschu!

6. Nu semjup! nu semjup!
Ak, semmes - tahrps, jel ne aismirf,
Ka assaras te katram birst.
Nu semjup! nu semjup!

Sinna, zif naudas 5. April - mehn. deenâ 1853 eeksch Rihges maksaja
par daschahm prezzehm.

Maksaja:	Sudr. naudâ. Nb. K.	Par	Maksaja:	Sudr. naudâ. Nb. K.
Par			Par	
1 puhru rudsu, 116 mahrzinus fmaggū	1 20	1 pohdu (20 mahrzineem) wasku	=	5 —
— meeschu, 100 mahrzin. fmaggū	1 —	— tabaka = = = = =	=	— 60
— kweeschu, 128 mahrzin. fmaggū	1 80	— sveesta = = = = =	=	2 40
— ausu = = = = =	— 63	— dselses = = = = =	=	— 65
— linnu = = = = =	1 30	— linnu, frohna = = = =	=	2 —
— rupju rudsu - miltu = = =	1 25	— brakka = = = = =	=	1 70
— bihdeletu rudsu - miltu = = =	1 60	— kannepu = = = = =	=	1 —
— bihdeletu kweeschu - miltu = = =	2 40	— schkihtu appinu = = =	=	2 —
— meeschu - putraimu = = =	1 60	— neschkihtu jeb prezzes appinu	=	1 40
— eefala = = = = =	1 10	— muzzu filku, eglu muzzâ = =	=	6 —
— linnu - sehklas = = = = =	2 75	— — lasdu muzzâ = =	=	6 25
— kannepu - sehklas = = = = =	1 15	— — finalkas sahls = = =	=	4 —
1 wesunu feena, 30 pohdus fmaggū	4 —	— — rupjas baltas sahls =	=	4 50
barroteem wehrscheem, pa pohdu =	1 10	— — wahti brandwihna, pussdegga =	=	8 —
		— — diwdegga =	=	10 —

Weenu sudraba rubli warreja dabbuht par 364½ kapeikeem warra naudas.

Brihw driskeht. No juhrmallas - gubernementu augstas waldischanas pusses:

Dr. C. E. Napiersky.